

MATKAKERTOMUS EURL- ANIMAL PROTEINS 17.- 18. 4. 2013, ARJA POHTO

Kokous pidettiin NRL-SLO kutsusta Sloveniassa Ljubljanassa. Paikalla oli noin 60 edustajaa 27 jäsenmaasta mukaan luettuna ehdokasmaa Kroatia. Monesta jäsenmaasta oli erikseen edustaja mikroskooppiselle menetelmälle ja erikseen PCR-asiantuntija. Isäntämaan elintarvikkeiden turvallisuudesta, eläinten ja kasvinterveydestä vastaava organisaatio (AFSVPP) sekä National Veterinary Institute (VF-NVI) rehujen eläinperäisen aineksen kansallinen referenssilaboratorio esittelivät organisaatioidensa toimintaa. EURL-AP (Belgia) raportoi toiminnastaan v. 2012, johti keskustelua rehujen eläinperäisen aineksen päivitetyistä menetelmistä ja esitteli pätevyystestien tulokset vuodelta 2012 sekä kevään 2013 alustavat tulokset. Uusien sika- ja siipikarjakoettimien käyttöönoton vaiheista ja aikataulusta kerrottiin. Menetelmäkehittäjästä oli neljä luentoa.

Eläinproteiinien mikroskooppisen toteamisen ja tunnistamisen vuoden 2012 pätevyystestissä oli poikkeuksellisesti viisi näytettä, joissa ei ollut eläinperäistä ainesta. Kahdesta muusta näytteestä toisessa oli 0,05 % siipikarjaa ja toinen oli puhdas siipikarjasta tehty lihaluujauho. Missään näytteessä ei ollut kalaa. Väärien positiivisten tulosten määrä (n. 10 %) yllätti järjestäjät. Vääriä positiivisia tuloksia oli sekä kalasta että maaeläimestä. Osallistuneista 27 vertailulaboratorioista menestyi hyvin 15, tyydyttävästi 7 ja heikosti 5. Eviran laboratoriollla oli täysin oikeat tulokset. Keskustelussa todettiin menetelmämuutoksen jatkossa helpottavan tulosten ilmoittamista pienten partikkelilöydösten osalta. Väärät positiiviset tulokset olivat ongelmana myös 2012 PCR – menetelmän käyttöönototestissä. Kaikki väärät positiiviset tulokset (5/21 lab) tulivat samasta 1 % sikaa sisältäneestä rehunäytteestä. Sama toistui v. 2013 tuloksissa, jossa 18 % yhden näytteen tuloksista oli vääriä positiivisia. Eviran tuloksissa oli yksi väärä positiivinen tulos 2012, mutta uusintänäytteiden ja v. 2013 tulokset olivat oikein. PCR – menetelmässä käytettävien plasmidikalibraattorien saatavuudesta jatkossa kyseltiin.

Komission edustaja Martial Plantady kertoi eläinperäisen aineksen rehukäytön asteittaisen sallimisen vaiheesta. Vuonna 2012 oli enää 18 BSE tapausta EU:n alueella. EFSA:n tekemän riskinarvioinnin mukaan lihaluujauhon salliminen johtaa alle yhteen (0,2) uuteen BSE tapaukseen. Sioista ja siipikarjasta peräisin olevan lihaluujauhon käytön kalanrehuissa salliva asetus on tullut voimaan ja sitä sovelletaan 1.6. lähtien. Komissio odottaa sika- ja siipikarjatunnistusmenetelmien validoinnin valmistumista niin että niistä peräisin olevan lihaluujauhon käyttö voitaisiin sallia muille kuin märehijöille (+kannibalismikielto).

EURL-AP on kokeillut hyvällä menestyksellä immunofluoresenssiin perustuvaa luupartikkeleiden lajispesifistä tunnistamista. Menetelmä on sensitiivinen ja spesifinen eikä vaadi erityisen kalliita laitteita. EURL-AP järjestää menetelmävalidoinnin, johon halukkaat vertailulaboratoriot voivat osallistua.

Kokouksen lopussa syntyi melko kiivas keskustelu EURL-AP:n toimintatavoista Standard Operating Protocols (SOP) ohjeiden valmistelussa. Jäsenmaat halusivat parempaa läpinäkyvyyttä ohjeiden valmistelulle. Osa ohjeista on edelleen tulkinnanvaraisia. DNA-testejä haittaavien maitojauheen tai heran huomioon ottamisesta tuloksessa ei ole ohjeistusta.

Työryhmätapaamiseen liittyvä esitelmäaineisto on saatavissa Viikistä/ huone B228.